

РАДЯНСЬКИЙ ПАРТИЗАНСЬКИЙ РУХ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

у часи Другої світової війни

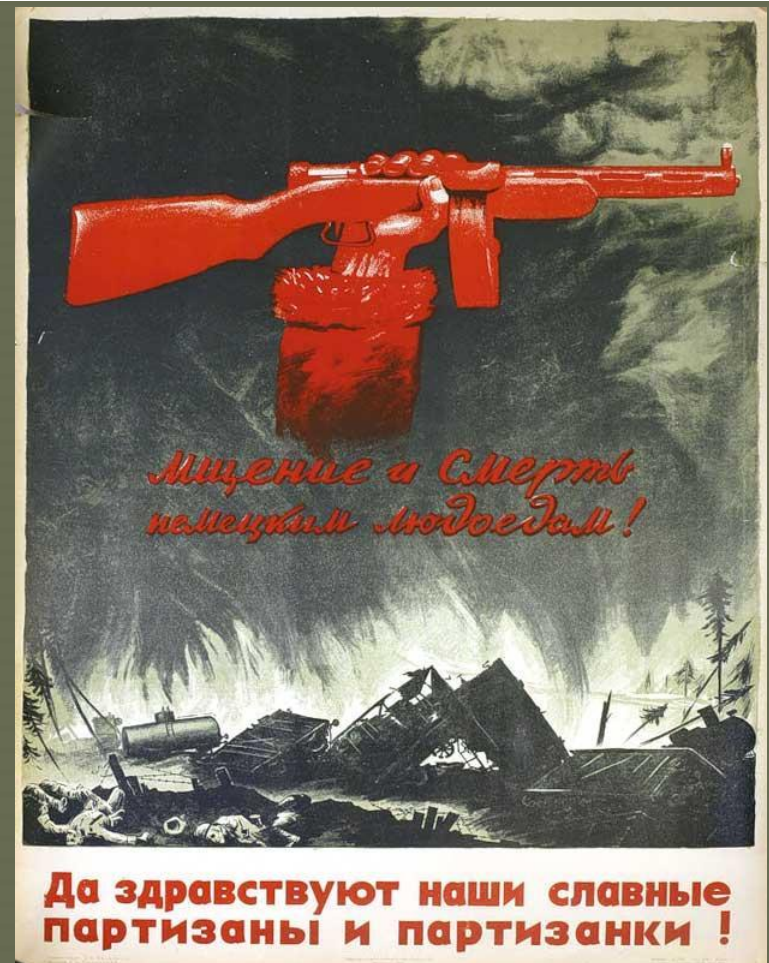
Мета:

- розширити знання учнів про партизанський рух в Україні, героїв партизанського руху;
- виховувати патріотичні почуття, гуманізм, любов до України, пошану до тих, хто боровся за батьківщину.

«...Лишити німецьку армію можливості розміщатися в селах і містах, вигнати німецьких загарбників з усіх населених пунктів на холод в поле, викурити їх з теплих домівок і примусити мерзнути просто неба....»

- Радянський партизанський рух на території України – Рух Опору громадян Української РСР проти німецьких окупантів та їх союзників на території України у 1941–1944 роках, організований радянськими та партійними органами, в тому числі – НКВС. Загальна чисельність українських партизанів, переважно із цивільних громадян, становила в 1941–1943 роках – від 5 до 30 тисяч бійців, в 1944 році – від 30 до 50 тисяч бійців.

Причини розгортання партизанського руху:

Окупація Батьківщини
загарбниками

Жорстокість окупаційного
режиму

Організаційна діяльність
радянського керівництва,
керівництва ОУН

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ПАРТИЗАНСЬКИХ ЗАГОНІВ

Закинуті десантом та залишені в тилу окупантів спеціально підготовлені партизанські загони

Підрозділи радянських військ, які опинилися в оточенні і не змогли пробитися на з'єднання з Червоною армією

Громадяни, які не були мобілізовані до армії, але бажали боротися проти окупантів

Прощання з сином. 1943 р.

Напрямки діяльності партизан у боротьбі з окупантом:

- ❖ **Диверсійна діяльність**, знищення інфраструктури супротивника (рельсова війна, знищення ліній зв'язку тощо);
- ❖ **Розвідувальна діяльність**;
- ❖ **Бойова допомога військам регулярної армії** (наносили удари з тилу, допомагали прорвати оборону противника);
- ❖ **Знищення живої сили противника**;
- ❖ **Мобілізація населення**, що залишилося на окупованій території, об'єднання залишків військових частин;
- ❖ **Інформаційна діяльність** (поширення правдивих і неправдивих відомостей в усній (радіопередачі) або друкованій (газети, листівки) формі з метою заклику населення до боротьби з окупантами).

Радянські агітаційні плакати часів Другої світової війни

„Партизани – особи, які добровільно воюють у складі окремих партизанських формувань на території, зайнятій супротивником за свободу й незалежність своєї Батьківщини” (Словник міжнародного права 1982 рік).

ДОБРОВІЛЬНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ!

- робітники
- Інших професій
- студенти
- службовці
- Представники вільних професій
- селяни

Патріоти й націоналісти -
найкращі партизани.

Жінки в підпільно-партизанській боротьбі

Члени партизанського загону Сидора Ковпака

Короткий відпочинок, 1943 р.

Особливості тактики

- ❑ відсутність постійної лінії фронту
- ❑ швидкоплинність бойових зіткнень
- ❑ максимальне сполучення переміщення
- ❑ зосередження і розосередження сил

Окремими елементами тактики

- Засідка
- Наскок
- Обстріл
- Диверсія

Головні етапи руху

Становлення: 1941–1942 роки

Збирання сил

Визначення оптимальних
організаційних форм і
ефективних методів
боротьби у ворожому тилу

Побудова перед рейдом в тил
ворога. 1943 р.

Стабілізація: 1942-1943 роки

Матеріальна допомога Великій
землі

Поява штабів партизанського
руху

- Український штаб
- Партизанського руху УШПР
- Т.Строкач
 - Центральний штаб партизанського руху
 - Пономаренко П.
- Олександр Сабуров
 - Сумська,
 - Житомирська,
 - Волинська, Рівненська та ін. Обл. України, а також Брянської та Орловської областях Росії і в південних районах Білорусії.
- Наумов
 - Правобережна Україна
- ЗАГІН КОВПАКА
 - РЕЙДИ ПО СУМСЬКІЙ, КУРСЬКІЙ, БРЯНСЬКІЙ ОБЛ.
 - 1943 рейд на Правобережну Україну, Карпатський рейд

Сабуров Олександр

У жовтні 1941 року очолив радянський партизанський загін. З березня 1942 до квітня 1944 року командував партизанським з'єднанням, яке діяло у Сумській, Житомирській, Волинській, Рівненській та інших областях України, а також Брянської та Орловської областях Росії і в південних районах Білорусії. За особистим розпорядженням Й. Сталіна у 1942 Сабуров увійшов до складу підпільного ЦК КП (б) У. З жовтня 1942 - начальник штабу з керівництва партизанського руху Житомирської області, був членом Житомирського обласного комітету КП (б) У. Влітку 1944 року очолив управління НКВС Дрогобицької області, організовував боротьбу проти бандитизму і українських націоналістів. У 1950-х роках перебував на керівній роботі в органах внутрішніх справ УРСР і СРСР. Депутат Верховної Ради СРСР у 1948-1958 роках.

Сидір Ковпак

В 1941—1942 годах соединением Ковпака были осуществлены рейды в тылу врага по Сумской, Курской, Орловской и Брянской областям, в 1942—1943 годах — рейд из брянских лесов на Правобережную Украину по Гомельской, Пинской, Волынской, Ровенской, Житомирской и Киевской областям; в 1943 году — Карпатский рейд.

Сумское партизанское соединение под командованием Ковпака прошло с боями по тылам немецко-фашистских войск более 10 тысяч километров, разгромило гарнизоны противника в 39 населённых пунктах. Рейды Ковпака сыграли большую роль в развёртывании партизанского движения против немецких оккупантов.

Партизани, дід і онук. 1943 р.

Активних наступальних дій: 1943-1944 роки

Широкомасштабні диверсії

Численні рейди в тилу противника

**Активна взаємодія з військами
Червоної Армії**

Наступальна тактика бойових дій

Український штаб партизанського руху

Парад на честь сорокаріччя Радянської України. Колону колишніх партизанів очолюють легендарні командири А. Ф. Федоров, С. А. Ковпак, Т. А. Строкач.

С. А. Ковпак і С. В. Руднєв.
Квітень 1943 р.

Гимофії Амвросіювичу Строкачу очолював Центральний штаб партизанського руху

- **Дата народження** 4 березня 1903
- **Місце народження** Приморський край
- **Дата смерті** 15 серпня 1963 (60 років)
- **Місце смерті** Київ належність
- **Звання** Генерал-лейтенант
- **Битви / війни** Громадянська війна в Росії, Велика Вітчизняна війна

Т.А.Строкач.
Заступник наркома внутрішніх
справ України

Олексій

Федоров

Командування Чернігівсько-волинського партизанського з'єднання.

Очолив Чернігівський підпільний обком партії, де він став першим секретарем підпільного обкому, начальником обласного штабу партизанського руху, командиром з'єднання партизанських загонів Чернігівської області.

На початку 1943 року в з'єднанні під командуванням Федорова було 12 партизанських відділів з 5462 бійцями.

11 березня 1943 року його з'єднання **вийшло в рейд на Правобережну Україну, з травня по червень передислокувавшись на Волинь і розширивши зону дій на Брянщину, Орловщину, а також на частину Білорусі.** В квітні 1943 Федорову було присвоєно військове звання «генерал-майор». З 7 липня 1943 до 14 березня 1944 його партизани знищили 549 німецьких ешелонів з боєприпасами, паливом, технікою. В кінці березня 1944 року партизанське з'єднання, яким керував Федоров, при зустрічі з передовими частинами ЧА налічувало 5257

О.Ф.Федоров

Наумов Михайло Іванович

Народився. 3 жовтня 1908, Большая Соснова — 8 лютого 1974, Київ) — радянський офіцер, Герой Радянського Союзу, в роки радянсько-німецької війни один з керівників партизанського руху в Україні, начальник штабу оперативної групи партизанських загонів Сумської області; командир партизанського кавалерійського з'єднання.

Партизанські рейди

•.

Фотознімок учасників підпільної комсомольської організації «Партизанська іскра»

Висновки

- Партизанський рух зіграв одну з найважливіших ролей у Великій Вітчизняній Війні 1941-1944 років, що в остаточному результаті призвело до перемоги загарбника.
- Ворог недооцінив силу патріотизму і морального духу народу.
- Потенціал простого народу показав невичерпні можливості.

